

Aan de gemeenteraad

Datum : 28 maart 2022
Zaaknummer : 652543
Contactpersoon : Nina Fowkes
Telefoonnummer : 026 3772545

Onderwerp: oorlog in Oekraïne en gevolgen voor Arnhem (3)

Geachte voorzitter en leden,

Sinds donderdag 10 maart worden in Arnhem vluchtelingen uit Oekraïne opgevangen op twee riviercruiseschepen aan de Rijnkade. Hoe dit verloopt en de huidige stand van zaken leest u hieronder. Verder gaat deze raadsbrief met name in op de wijze waarop het onderwijs wordt georganiseerd voor het grote aantal Oekraïense kinderen dat deel uitmaakt van de groep opgevangen vluchtelingen.

School voor Oekraïense kinderen in Arnhem

Onder de vluchtelingen zijn veel kinderen. Naast de eerste opvang is het voor deze kinderen belangrijk dat zij onderwijs kunnen blijven volgen. Een projectteam, samengesteld vanuit verschillende besturen primair onderwijs en voortgezet onderwijs, bereidt op dit moment samen met de gemeente het onderwijs aan Oekraïense leerlingen voor. Dit gaat plaatsvinden in het schoolgebouw aan de Groningsingel waar vanwege een verhuizing van de school daar, ruimte is ontstaan. Het onderwijs voor Oekraïense kinderen gaat van start vanaf maandag 4 april aanstaande.

Geschikte locatie

Bij het opzetten van het onderwijs voor de vluchtelingen uit Oekraïne is gebruik gemaakt van de ervaringen die zijn opgedaan tijdens de vluchtelingencrisis vanaf 2015 toen veel Syriërs moesten vluchten voor oorlog. Dat begint met een geschikte locatie. Die is gevonden in een apart gedeelte van het bestaande schoolgebouw aan de Groningsingel. Met basisscholen de Ommelander en Da Vinci, die ook tijdelijk gebruik maken van deze locatie, zijn goede gebruikersafspraken gemaakt.

Een fijne en veilige plek

De school moet een fijne en veilige plek kunnen zijn voor de leerlingen. Een goede start waar het draait om welbevinden en veiligheid is daarom heel belangrijk. Het schoolgebouw wordt waar nodig opgeknapt en het speelterrein veilig gemaakt. De bereidheid van allerlei partners en aannemers om daaraan mee te werken is groot. Daardoor lukt het om in zeer korte tijd de locatie geschikt te maken voor deze kinderen in een extra kwetsbare situatie in hun leven. Ook voor de inrichting van de lokalen zijn bedrijven, stichtingen, scholen en gemeente bereid om bij te dragen door bijvoorbeeld meubels en laptops ter beschikking te stellen.

Speciaal onderwijsprogramma

Ondertussen werkt het projectteam hard aan het opzetten van een gedegen onderwijsprogramma met goed opgeleide docenten, zodat we de kinderen vanaf maandag 4 april goed onderwijs aan kunnen gaan bieden. Docenten worden op dit moment geworven en dat loopt al goed. Het gaat daarbij onder meer om mensen met onderwijservaring die niet meer werkzaam zijn in het onderwijsveld, docenten die tijdelijk meer willen werken en docenten die uit Oekraïne gevlucht zijn. Normaal gesproken is het onderwijs van nieuwkomersleerlingen gericht op integratie en staat het leren van de Nederlandse taal en cultuur centraal. Omdat we nu nog geen idee hebben hoelang de Oekraïners in Nederland zullen blijven, starten we met een maatwerkprogramma voor de komende vier maanden. Daarna hopen we een iets beter beeld te hebben van de situatie en kunnen we bepalen hoe het onderwijs voor deze doelgroep er na de zomervakantie uitziet.

Les in Oekraïens, Engels en Nederlands, én online les uit Oekraïne

Het onderwijs tot de zomervakantie biedt les in het Oekraïens, aangevuld met Engels en Nederlands. Sommige leerlingen volgen nog online les van hun school in Oekraïne, hiervoor zal ook ruimte zijn binnen het lesprogramma. Dit vraagt om veel flexibiliteit maar dit kan het onderwijs aan. Daarnaast komt er een middagprogramma met sport, creatief en cultuuraanbod.

Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs in één gebouw

In het schoolgebouw aan de Groningensingel zullen binnen de 'Oekraïneschool' het Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs samen optrekken. Dat betekent dat alle Oekraïense vluchtelingenkinderen in de leeftijd van vier tot en met zeventien jaar uit Arnhem onderwijs gaan volgen in hetzelfde gebouw. Daarnaast vangt het Voortgezet Onderwijs leerlingen uit de rest van de regio op. Het Voortgezet Onderwijs valt onder de internationale schakelklas, die hebben een regiofunctie. Door het kabinet is aan hen gevraagd om deze regiofunctie te benutten en hun capaciteit op te schalen voor de Oekraïense leerlingen. Dit betekent dat alle leerlingen tussen 12 en 17 jaar, wonend in de regio Arnhem, les (kunnen) volgen in het schoolgebouw aan de Groningensingel.

Capaciteit

Op dit moment is er plek voor 220 leerlingen op de school. De verwachting is dat er in het begin (vanaf 4 april) tussen de 130 en de 150 leerlingen zullen starten. Mochten er meer Oekraïense kinderen komen dan is er binnen het huidige gebouw ruimte om uit te breiden.

Communicatie

Ouders met kinderen op de noodopvanglocaties in Arnhem zijn geïnformeerd over de komst van de school. Andere ouders en kinderen, die bijvoorbeeld bij particulieren worden opgevangen, informeren we bij het Informatieloket in het Stadhuis, dat vandaag gestart is, en via www.arnhem.nl/oekraine. Als Oekraïners zich inschrijven in Arnhem, worden zij ook direct geïnformeerd over de school.

Voortgang opvang schepen Rijnkade

Met een enorme inspanning van de ambtelijke organisatie, Veiligheidsregio, vrijwilligers, partnerorganisaties, initiatieven van bedrijven en inwoners van onze stad en medewerking van onder andere de havenmeester, brandweer en ODRA is de invulling van de opvang op de twee rijncruiseschepen gelukt. De eerste dagen is de praktische uitvoering bijna 24 uur per dag gedaan door ambtenaren en vrijwilligers en inmiddels is het beheer van de schepen overgedragen aan het Leger des Heils, die vanaf het begin is bijgesprongen.

Capaciteit: schepen zijn vol

De opvang van Oekraïners op de twee schepen in Arnhem is inmiddels vol geraakt. Het grootste deel van de Oekraïense vluchtelingen bestaat uit vrouwen en kinderen. Oekraïense vluchtelingen die zich nu in Arnhem aanmelden worden doorverwezen naar andere opvanglocaties in de regio Gelderland-Midden.

Medische zorg

Er zijn in samenwerking met de GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio, die coördineert de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises) afspraken gemaakt over medische ondersteuning op de schepen. Er is onder meer psychische hulp beschikbaar. Vluchtelingen kunnen zich ook laten vaccineren als ze dat willen.

Activiteiten

Het Sportbedrijf heeft zich meteen ingezet voor activiteiten voor kinderen onder de vluchtelingen op de twee rijncruiseschepen. Zo is er een speel- en sportterrein gecreëerd naast het schip met een container met sport en spelmateriaal, voor de veiligheid afgezet met een omheining. Ook springt het personeel van het Sportbedrijf bij, bijvoorbeeld als locatiemanager op het schip. Ze creëren nu, met andere maatschappelijke partners een dagprogramma voor kinderen, als tussenfase, totdat de kinderen naar school gaan.

De Arnhemse gemeenschap laat zich ook van haar mooiste kant zien. Veel Arnhemse iconen als Musis en Stadstheater, Vitesse (supportersvereniging) en ook bioscoop Pathé bieden aan de vluchtelingen die worden opgevangen op de schepen uitjes aan om even hun gedachten te kunnen verzetten. Ook veel inwoners bieden aan iets leuks te organiseren voor hen. Komende tijd proberen we al deze aanbiedingen te organiseren en ervoor te zorgen dat de bewoners van de schepen er gebruik van kunnen gaan maken.

Registratie en extra aandacht voor ondersteuning en kinderen

De mensen die zijn opgevangen op de twee rijncruiseschepen zijn geregistreerd op het schip, maar nog niet officieel ingeschreven als inwoner van Arnhem. Burgerzaken heeft een apart loket ingericht zodat Oekraïners versneld ingeschreven kunnen worden en een Burgerservicenummer krijgen. Alle Oekraïners die gevlucht zijn naar Nederland, worden gevraagd zich te laten registreren bij de gemeente. Dat geldt ook voor vluchtelingen die nu bij familie of vrienden verblijven.

Wie zich meldt, wordt op basis van documenten geregistreerd en ingeschreven. Bij twijfel volgt een herkomst- en identificatieproces. Vluchtelingen zijn kwetsbaar voor mensenhandel en uitbuiting. Daarom is het van belang dat zij zich registreren bij de gemeente waar ze worden opgevangen. Zo blijven ze in beeld en kunnen ze in aanmerking komen voor de ondersteuning die voor vluchtelingen beschikbaar is. Extra aandacht is er voor alleenreizende kinderen. Zij worden soms direct ondergebracht bij gastgezinnen of opgenomen door mensen die niet het ouderlijk gezag hebben. Deze kinderen verdienen vanwege mogelijk trauma speciale aandacht. Door registratie bij de gemeente kan de juiste zorg voor het kind en de beste ondersteuning voor het gastgezin worden geboden.

Ten slotte

De opvang van Oekraïense vluchtelingen vraagt veel van de gemeentelijke organisatie en betrokken partners, maar in samenwerking zien we dat deze uitdagende klus ook geklaard wordt. De ervaring die Arnhem heeft als gastvrije en barmhartige stad voor vluchtelingen, helpt daarbij. Zo gaat ook het opzetten van de 'Oekraïneschool' ons lukken, zodat kinderen die vluchtten voor oorlog zo snel mogelijk weer enig gevoel van 'normaal' kunnen meemaken. De enorme betrokkenheid van de inwoners van onze stad is een enorme steun. Die zal van pas blijven komen, omdat de uitdagingen verbonden aan de gevolgen van de oorlog in Oekraïne zullen aanhouden.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,